

Program

L. van Beethoven: **Trio za klarinet, violončelo in klavir**
(1777–1827) v **B-duru, op. 11, "Gassenhauer"**
Allegro con brio
Adagio
Tema con variazioni 'Pria ch'io
l'impegno': Allegretto

L. van Beethoven: **Trio za klavir, flavto in fagot v**
G-duru, WoO 37
Allegro
Adagio
Tema Andante con variazioni

C. M. von Weber: **Trio za flavto, violončelo in klavir v**
(1788–1826) **g-molu, op. 63**
Allegro moderato
Scherzo: Allegro vivace
Schäfers klage: Andante
espressivo
Finale: Allegro

M. Glinka: **Patetični trio v d-molu za klarinet,**
(1804–1857) **fagot in klavir**
Allegro moderato
Scherzo: Vivacissimo
Largo
Allegro con spirito: Alla breve ma
moderato

Napovedujemo

Torek, 9. maj 2017, ob 20. uri
Dvorana Frančiškanskega samostana*
Musica Nucus
Marjetka Luznik, sopran
Doris Kodolja, flavta
Tina Grego, violina
Eva Dolinšek, čembalo, umetniški vodja

Četrtek, 11. maj 2017, ob 20.15
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Jadranka Juras Jazz kvintet »PARIS HONEY«
Dobrodelni koncert za ambulanto Pro bono Nova Gorica

Torek, 16. maj 2017, ob 18. uri
Dvorana Frančiškanskega samostana*
Mladi glasbeni biseri
Nagrajenci primorskih glasbenih šol na mednarodnih tekmovanjih

Torek, 23. maj 2017, ob 20. uri
Dvorana Frančiškanskega samostana*
Aleš Lavrenčič, violina
Hilarij Lavrenčič, klavir
Koncert v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo
Emil Komel in 12. edicijo cikla koncertov Snovanja 2017

Torek, 30. maj 2017, ob 20. uri
Dvorana Frančiškanskega samostana*
Akademija Nova
Zaključni koncert solistov

* Glasba z vrtov sv. Frančiška

36. koncertna sezona/koncert VIII

Glasbeni
abonma

ŠTIRI ZA TRIO

Večer komorne glasbe

“par excellence”

Irena Grafenauer, flavta
Mate Bekavac, klarinet
Sergio Azzolini, fagot
Robert Levin, klavir

V opusu **Ludwiga van Beethovna** sodijo trii med njegove najzgodnejše skladateljske poskuse. *Trio za klavir, flavto in fagot v G-duru, WoO 37*, je napisal leta 1786, star petnajst let, na željo in za potrebe plemiške družine von Westerholt-Gysenberg, katere hčerko je poučeval klavir. Grof von Westerholt je igral fagot, sin pa flavto. Od tukaj izvira koncept te neobičajne zasedbe. V tem Triu težko zasledimo Beethovnov prepoznavni slog, saj ga še ni razvil, odraža pa predvsem okus družine von Westerholt. Delo je bilo objavljeno posthumno. Dvanajst let kasneje je Beethoven napisal *Trio za klarinet, violončelo in klavir v B-duru, op. 11*, ki pa je tako časovno kot slogovno bliže njegovim slavnim godalnim kvartetom, datiranim kakšno leto kasneje. Pri pisanju Tria, op. 11, je bil Beethoven kot skladatelj komorne glasbe še nedolžno svež, pa vendarle ni bil neizkušen. Kljub temu pa izraža to delo le malo njegovega zrelega sloga. Prej bi Triu lahko pripisali status študije pihal, s katerimi se je pripravljaj na pisanje simfonij. Vrhunskih klarinetistov v tistem času še ni bilo veliko, vendar pa sta po Evropi takrat koncertirala dva imenitna glasbenika – eden od njiju je bil Franz Joseph Bähr, s katerim je Beethoven kot pianist pogosto koncertiral. On naj bi delo tudi premierno izvedel. Čeprav je skladatelj položil v part klarineta in violončela veliko zahtevnega gradiva, pa srce Tria tiči v klavirju, Beethovnovem glasbilu. Sklepni stavek z variacijami uporablja temo iz opere *L'amor marinaro* iz leta 1797, ki naj bi bila priljubljena in je bila delo Josepha Weigla – skladatelja, zaposlenega v Gledališču Kärntnerntor na Dunaju. Beethoven je Trio, op. 11, posvetil grofici Marii Wilhelmini von Thun, tašči enega njegovih slavnih mecenov.

Za **Mikhaila Ivanoviča Glinko** je P. I. Čajkovski rekel, da je "umetniški fenomen brez primere". Glinka velja za "očeta" nacionalne ruske glasbe, ki jo je utemeljil s svojimi operami. Prihajal je iz bogate in ugledne družine, zato je na željo očeta moral svoj poklic posvetiti državni birokraciji. Že kot otrok je dobil dobro glasbeno osnovo. Leta 1830 se je znašel na križišču med službo in ustvarjalnim nemirom. Da bi si razjasnil to dilemo, je šel na potovanje v Italijo. V Milanu je prisostvoval premieram oper Donizettija in Rossinija. Italijanska glasba mu je bila od nekdaj blizu. Z njo se je seznanil že v Sankt Peterburgu, kamor so italijanski glasbeniki odhajali služiti kruh in večinoma izvajali dela Rossinija, Donizettija, Bellinija in Cherubinija. Ko se je vrnil iz Italije, se je posvetil glasbi. Glinka je v svojih spominih napisal, da ga je pri ustvarjanju poleg italijanske glasbe navdihovala tudi ruska ljudska glasba, ki so jo prepevali doma. *Patetični trio* je napisal leta 1832. Premierno so ga izvedli člani orkestra La Scala s

skladateljem v vlogi pianista. Je kratko, trdno zgrajeno, dobro razvito, ne preveč nacionalistično 4-stavčno komorno delo, v katerem se Beethovnova čvrstost združuje z bel canto liriko.

Carl Maria von Weber se je v zgodovino glasbe zapisal z opero Čarostrelec. Na meji med romantiko in klasicizmom je uspel najti pot, ki je povezovala ta nasprotujoča si pola. Njegov opus bogatijo številna komorna dela, ki so prave glasbene posebnosti. Med njimi je tudi *Trio za flavto, violončelo in klavir v g-molu, op. 63*. Napisal ga je leta 1819 na poletni rezidenci v Hosterwitzu. Skladba ima melanholični prizvok, ki je uglasen s prevladujočimi romantičnimi občutji. Prvi stavek začne s skrivnostno glasbo, ki prikljiče Lovski zbor iz Čarostrelca. Tukaj se najjasneje prepletata romantični značaj in klasicistična oblika. V Scherzu pod preprostim površjem tečejo globoka čustva: silovitost se izmenjuje s sladko lahkotnostjo, intenzivne kromatične finese pa navkljub očarljivi melodiji ustvarijo tesnobno vzdušje. Finale je kot operni potpourri sestavljen iz več epizod, tudi fugatnih oblik. Samosvoja skladba, ki poslušalca pusti z nerazrešenimi čustvenimi vprašanji, stoji po umetniški vsebini ob boku komornim mojstrovinam Franza Schuberta.

Irena Grafenauer, najslavnejša slovenska flavtistka, je že kot študentka zmagala na mnogih tekmovanjih; leta 1980 je prejela nagrado Prešernovega sklada, 1985 nagrado Orlando na dubrovniških letnih igrah in 2005 Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Študirala je na Akademiji za glasbo Ljubljana. Leta 1977 je postala solistka Orkestra Bavarskega radia pod dirigentskim vodstvom Rafaela Kubelika in Sira Colina Davisa. Po desetih letih je uspešno umetniško pot nadaljevala kot solistka in komorna glasbenica. Od leta 1987 je redna profesorica flavte na Visoki šoli za glasbo Mozarteum v Salzburgu. Igra z najboljšimi orkestri (Berlinska filharmonija, Evropski komorni orkester, Akademija St. Martin in the Fields), dirigenti (K. Böhm, D. Barenboim, B. Haitink, W. Sawalisch, L. Bernsteinom in S. Veghom) in solisti, kot je violinist G. Kremer. Posnela je 30 plošč (ekskluzivna serija 10 plošč za založbo Philips). Sodelovala je pri glasbenozaložniškem projektu izdaje Mozartovih zbranih del na 180 ploščah.

Mate Bekavac je eden najboljših klarinetistov svoje generacije, ki se preizkuša tudi v kompoziciji in dirigiranju. Njegov repertoar poleg resne glasbe vključuje tudi jazz in klezmer. Študiral je v Gradcu in na Mozarteumu v Salzburgu, v New Yorku na Glasbeni šoli Juilliard ter v Parizu na nacionalnem konservatoriju. Magistriral je v Salzburgu. Avstrijsko ministrstvo za znanost in umetnost mu je podelilo nagrado za posebne umetniške

dosežke (Würdigungspreis). Leta 2004 je prejel nagrado Prešernovega sklada. Kot komorni glasbenik sodeluje z Ireno Grafenauer, Kvartetom Tartini, Jurijem Bašmetom, Radovanom Vlatkovićem, člani Berlinskih filharmonikov, Bavarskega radia in Münchenskih filharmonikov. Solistično nastopa z vsemi slovenskimi orkestri ter orkestri, kot so Franz Liszt iz Budimpešte, Cappella Istropolitana, Salzburški, Münchenski, Zagrebški in Moskovski solisti, orkester Frankfurtske opere, Saarskega in Portugalskega radia, Philharmonie der Nationen, Kremerato Baltico, Concertgebouw. Je dolgoletni vodja koncertnega cikla Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.

Sergio Azzolini je eden najsijajnejših fagotistov našega časa. Študij fagota je opravil na Konservatoriju Claudio Monteverdi v Bolzanu in magisterij na Visoki šoli za glasbo v Hannoveru. Že v času študija je postal solist Mladinskega orkestra Evropske unije. Poleg tega pa je osvojil številne nagrade na različnih evropskih tekmovanjih. Snema za velike založniške hiše, kot so EMI, Sony in Chandos. S francosko založbo Naïve dela na ambicioznem projektu, ki vključuje snemanje vseh 39 koncertov za fagot Antonia Vivaldija. Je specialist za baročno in staro glasbo. Sodeluje z mnogimi evropskimi ansambli in komornimi zasedbami za staro oziroma baročno glasbo. Veliko časa posveča svojemu ansamblu Il Proteo. Od leta 1998 je zaposlen kot profesor fagota na Visoki šoli za glasbo v Baslu (Švica), pred tem pa je poučeval na Visoki šoli za glasbo v Stuttgartu (Nemčija).

Robert Levin slovi kot eden najvidnejših interpretov starejše glasbe in klasicizma. Snema za založbe, kot so Deutsche Grammophon in DG Archiv, CRI, Decca/Oiseau-Lyre, ECM, Klavierfestival Ruhr, New York Philomusice, Phillips in Sony Classical. Klavir in kompozicijo je sprva študiral v New Yorku in že kot dijak je sodeloval z Nadio Boulanger v Fontainebleauju in Parizu, študij pa zaključil na Harvardu. Po diplomu je postal vodja oddelka za glasbeno teorijo na Curtis Music Institute. Sledila je profesura na School of the Arts, SUNY Purchase (NY), nato Conservatoire americain v Fontainebleauju, nazadnje je postal profesor klavirja na Staatliche Hochschule für Musik v Freiburgu (Nemčija). Je predsednik Mednarodnega tekmovanja Johann Sebastian Bach in član Ameriške akademije znanosti in umetnosti, do upokojitve pa je poučeval tudi na Harvardu.

Metka Sulič